

Tjitske, Femke en Melany

Praathelden

Praathelden is een verhalenbundel waarin kinderen
die stotteren

een belangrijke rol vervullen.

Meestal gaat praten vanzelf.

Maar wat als dat niet het geval is?

Als praten spannend is.

Als de woorden niet je mond uit willen zoals jij wilt.

Dan kan je wel wat hulp gebruiken van echte *praathelden*!



Praathelden is een goede-doelen-boek.

De opbrengst gaat naar het StotterFonds.

www.stotterfonds.nl



Het StotterFonds stelt zich ten doel de kennis over stotteren te verruimen
en de stotterproblematiek in het algemeen te verminderen.

Dit wordt gerealiseerd door activiteiten te ondersteunen die de kwaliteit
verhogen van: preventie van stotteren, diagnostiek
en behandeling van stotteren, evaluatie van de resultaten van
stottertherapieën en voorlichting over stotteren.

(meer informatie over het StotterFonds achterin dit boek)

© Tjitske, Femke en Melany
Alle rechten voorbehouden

www.gigaboek.nl

ISBN 9789085484745

Over de makers

Tjitske Hofstee-Bootsma, Femke de Smit en Melany Comperen-Vugts zijn logopedist-stottertherapeuten bij De Stotterpraktijk en het Stotterteam van Logopediepraktijk Tilburg. Tijdens hun werk zien ze alleen maar mensen die stotteren. De vele gesprekken met kinderen en hun ouders inspireerden hen tot het maken van deze verhalenbundel.

Waarom dit boek?

Personages die stotteren in kinderboeken worden vaak volgens een stereotiep – niet kloppend – beeld neergezet.

Ze zijn onzeker, hebben het moeilijk met praten of moeten op een andere manier leren praten.

In deze verhalenbundel draaien we het eens om: kinderen die stotteren zijn de experts. Dat is geen sprookje, maar hoe het echt is als je oprecht in gesprek gaat met kinderen die stotteren. Zij weten als geen ander hoe praten werkt. Hoe het voelt als praten niet altijd vanzelf gaat. Hoe het is om net anders te praten dan de rest. En hoe het is om soms te worstelen met letters en klanken. Zij weten ook wat ze dan nodig hebben.

Een omgeving die nét dat beetje extra tijd geeft en het stotteren er gewoon laat zijn zoals het is. Want iedereen praat anders.

Voor ouders/leerkrachten/andere voorlezers

De kinderen in deze verhalen stotteren. Lees de stotters ook voor, ze horen erbij. Misschien voelt dat wat vreemd in het begin, maar je zult merken dat het went. Als een kind vragen heeft over stotteren, ga er dan over in gesprek. Vaak maken wij het als volwassenen ingewikkelder dan nodig is. Daarom geven we hier wat uitleg om gemakkelijk over stotteren te praten. Thuis, in de klas of ergens anders.

Stotteren is een manier van praten die anders is dan je misschien gewend bent. Kinderen stotteren niet expres. Ze doen ook niks fout in het praten. Het kan aangeboren zijn en gebeurt gewoon. Soms hoor je dan de letters meerdere keren: in het boek schrijven we dat zo: p-p-praten. Soms hoor je langere klanken: zzzzzzo. Het kan ook zijn dat de woorden helemaal vastzitten en dan hoor je even niks, dat schrijven we zo: k_____las. Een stotter kan een vervelend gevoel geven. Als kinderen je dan uitlachen voelt dat heel naar en oneerlijk. Je kunt het idee krijgen dat je iets niet goed doet of dat het jouw schuld is dat je stottert. Terwijl het dat niet is. Het gaat immers vanzelf.

Soms vinden mensen dat kinderen vloeiender moeten leren praten als ze stotteren. Ook willen mensen vaak helpen. Ze geven adviezen om langzamer te praten of anders te ademen. Dat lukt soms even, maar dat is niet

vol te houden. Praten gaat namelijk vanzelf, daar hoeft je niet over na te denken. Als je dan ineens bij alles wat je zegt moet nadenken over hoe je dat doet is dat heel vermoeiend. Het wordt moeilijker om te bedenken wat je wilt vertellen.

Praten wordt dan minder leuk en soms gaan kinderen heel hard hun best doen om maar niet te stotteren. Ze houden zich stil of het praten wordt krampachtiger. Dan krijg jij als ouder of als leerkracht misschien niet dat verhaal te horen wat het kind heeft meegemaakt, of misschien maar een deel ervan.

Stotteren is niet besmettelijk; je gaat niet stotteren als je iemand hoort stotteren. Als kinderen het leuk of interessant vinden om na het lezen van de verhalen zelf stotter te maken is dat helemaal prima. Probeer het samen gerust eens uit hoe het is om te stotteren. Dan ontdek je dat je ook op die manier net zo goed gesprekken kunt hebben.

Ook voor kinderen die zelf écht stotteren is het fijn om gewoon open over stotteren te kunnen praten. Het is iets wat er gewoon is en wat niks uitmaakt voor de boodschap die je wilt overbrengen. Sommige kinderen zijn bang geworden voor de stotter en de reacties daarop. Ze gaan daardoor minder praten of andere woorden zeggen. Dat is natuurlijk heel jammer, want daardoor kunnen ze niet echt zichzelf zijn.

Met z'n allen kunnen we deze kinderen helpen door hun te laten weten dat het oké is zoals ze praten en dat we graag luisteren naar wat ze te vertellen hebben. Want ieder kind heeft het recht om gehoord te worden.

Tjitske - Femke - Melany

De drie verhalen:

1. *Praten is een makkie* – over spreken/stotteren 16
(tekst en illustraties: Tjitske Hofstee-Bootsma)

Mika gaat voor het eerst naar school. Dat is mega-eng, vooral om in een kring vol met nieuwe gezichten te moeten praten. Mika weet niet hoe hij dat moet gaan doen. Gelukkig zitten er een paar praatexperts in zijn klas die wel willen helpen.

2. *L-L-Leer toch luisteren* – over anders spreken 36
(tekst: Femke de Smit, illustraties: Melany Comperen-Vugts)

Plotseling moet Bram verhuizen, omdat zijn moeder nieuw werk heeft. Midden in het schooljaar moet hij naar een nieuwe school, helemaal aan de andere kant van het land. En daar is alles anders. Wat als de kinderen hem uitlechen om hoe hij praat?

3. *Draakwoorden* – over lezen 56
(tekst: Femke de Smit, illustraties: Melany Comperen-Vugts)

Cato zit in groep 3 en heeft moeite met lezen. Het lukt niet zo snel als zou moeten. Daarom zit ze in een speciaal leesgroepje. Maar hoe sneller ze het probeert, hoe lastiger het wordt. Gelukkig heeft ze een vriendin die een oplossing weet.

1. Praten is een makkie

Mika wordt wakker.

'Opstaan, Mika. Je gaat naar school!' zegt mama.

Vandaag is zijn eerste dag in groep 1.

Zijn buik borrelt en zijn hoofd wordt warm.

Dat is mega eng.

Er zitten wel honderdduizendmiljoen kinderen op zijn school.

Slaperig en slap stapt Mika uit bed.

Zijn benen willen niet meedoen.



opstaan

school

Mama brengt Mika naar school.

Mama vindt het niet spannend. Mama is blij en loopt snel.

‘Je gaat veel nieuwe vriendjes maken!’ zegt mama.

‘Moet ik dan praten met iedereen op school, mama?’ vraagt Mika.

Mama geeft hem een dikke knuffel.

Daar wordt hij een beetje blij van.

‘Misschien in de klas, dat durf jij wel’, zegt mama.

Maar mama snapt er niks van.



Mika ziet heel veel kinderen op school.

Ze praten, maken grapjes en lachen.

Eentje trekt een gek gezicht. Een ander gilt zo hard als een ziekenauto.

Honderd bewegende mondjes.

Niemand vindt het spannend, denkt Mika.

Drie kinderen komen bij hem kijken.

‘W-w-wie ben jij? Ben je nnnnnieuw? In welke k___las zit jij?’

Ze hebben veel vragen.

Mika begint zachtjes te vertellen: ‘Ik ben Mika. Ik zit in groep 1.’

‘Cool!’ roepen de kinderen, net niet helemaal tegelijk.

‘Ik heb een broertje. En een mama en een papa. Papa heeft een grote vrachtwagen.’

Mika vertelt steeds ietsje meer en steeds ietsje harder.

Dit durft hij wel.

Ineens zijn er nog meer kinderen.

Bijna de hele school komt luisteren naar Mika.

Zijn buik doet weer heel gek.

En zijn lippen gaan op elkaar, dicht, op slot.



Juf is lief, Mika mag naast haar zitten.
Alle kinderen zitten in de kring. Het is heel stil.
'Dit is Mika. Mika is nieuw in de klas.'
'Wat vind jij leuk om te doen, Mika?' vraagt de juf.
Mika's mond maakt een heel kleine lach.
Maar praten doet hij niet in de klas.
'Vertel het straks maar', zegt juf.
Stijn vertelt over stoeien met zijn broer, Lucy over lezen met oma,
Imran over Ibbus zijn hond.
Mika wil ook vertellen.
Zijn mond begint gewoon: 'Papa heeft een grote vrachtwagen en...'
Ineens stopt Mika's mond. Alle kinderen kijken naar hem.
Zijn mond durft niet meer.
Juf vindt het niet erg. 'Vertel het straks nog een keer.'